

SARAH — GAILEY

PRO FANOUŠKY SERIÁLU ČERNÉ ZRCADLO

SDÍLET ŽIVOT MŮŽE BÝT SMRTELNĚ NEBEZPEČNÉ

SARAH — GAILEY

JEJÍ OZVĚNA

The Echo Wife
Copyright © 2021 by Sarah Gailey
All rights reserved.

*Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Kristýna Dobiášová, 2022
Cover © Will Staehle, 2022
© DOBROVSKÝ s.r.o., 2022

ISBN 978-80-277-2685-1 (pdf)

S A R A H _____ G A I L E Y

F O B O S

*Všem
nеспoutaným lidem*

KAPITOLA PRVNÍ

Mé společenské šaty vypadaly nádherně. Byl to ten typ oblečení, který je stejně tak drahý, jak vypadá. Neprotivily se mi, protože byly nádherné, ale ani jsem z nich nebyla unesená, pro jejich krutost. Oblékla jsem si je – přesně to se po mně ten večer vyžadovalo.

Koupila jsem si je půl roku před Neufmannovým banketem a zázrakem všech zázraků mi pořád perfektně seděly, jako když jsem si je zkoušela poprvé. Za těch posledních šest měsíců se všechno změnilo. Všechno kromě mého těla. Alespoň *to* zůstalo stejné.

Přesto jsem si málem vykloubila rameno, když jsem se snažila zapnout si na těch proklatých šatech knoflíčky. *Patnáct* minut jsem se snažila nenadávat, *patnáct* minut mi trvalo něco, co by trvalo deset vteřin, kdyby tu byl někdo, kdo by to udělal za mě. Ale nakonec jsem to zvládla sama. Pomoc by se hodila, ale já jsem ji vlastně nepotřebovala.

Do tak parádních šatů jsem se totiž oblékala už podruhé v životě. Dvakrát jsem se nasoukala do úžasně komplikovaného kusu látky, abych dokázala, že umím náležitě ocenit důležitost daného okamžiku. Oblečení jako kajícnost, ceremonie krásy, kterou jsem předvedla jako pokání lidem, kteří se sešli, aby mi vyjádřili uznání. Jsou tu, aby se se mnou viděli, a já se musím omlouvat za to, že vyžaduji jejich pozornost; musím jim vynahradit tíhu svého požadavku tím, že pohled na mě bude příjemný. Bez ohledu na to, že se v šatech dusím, bez ohledu na to, kolik stály, bez ohledu na jejich nepraktičnost. K transakci dojít musí: mé úsilí o krásu výměnou za jejich pozornost. A tak jsem dvakrát v životě nesla daň za toto uznání.

Boj s knoflíčky mě rozptýlil, proto jsem si uvědomila, až když už jsem byla obutá, že nemám jak zjistit, zda jsem dosáhla dostatečné krásy odpovídající nárokům příležitosti. Vzala jsem do ruky kuchyňský nůž a přerázla ochrannou pásku na dlouhém zrcadle. Cítila jsem se zároveň bláznivě a vynalézavě. Poté co jsem zrcadlo zbavila ochranné plastové fólie, jsem se viděla v celé své kráse.

Dovolila jsem si spokojený povzdech: Stačí to.

Šaty byly z černého hedvábí. Sukně mi bezchybně splývala po křivkách a v pase mi tvarovala boky do zvonu, než se proměnila v nažehlené plisování. Já jsem v tom hedvábí byla stejným člověkem jako vždy, ale ty šaty představovaly převlek, který mi dával právo být hodna pozornosti. Ospravedlňovaly večer, kterému jsem se chystala čelit.

Naklonila jsem hlavu na stranu, abych se ujistila, že jsem to s náušnicemi příliš nepřehnal, a prsty jsem projela přes hluboký lodičkový výstřih.

Záměr se zdařil. Výsledek vypadal dobře.

Ve chvíli, kdy jsem se odvrátila od zrcadla, bylo šest hodin. Za čtyři minuty pro mě mělo přijet auto. Zhasla jsem v domě světla, vykročila do šedivé záře raného večera a čekala jsem.

Mé svatební šaty byly také krásné a drahé. Vypadaly úplně jinak než šaty na Neufmannův banket: Saténové namísto hedvábných a tak neuvěřitelně úzké, že jsem se v nich dusila. Bílé, jemného stříhu, s hlubokým výstřihem zdobeným alenconskou krajkou. Byly agresivně měkké, nadějně odhodlané.

Byly zranitelné tam, kde mé šaty pro Neufmanna byly přísné. Byly něžné tam, kde mé šaty pro Neufmanna byly nemilosrdné.

Toho dne, kdy jsem na sobě měla laskavější z obou modelů, se Nathan vplížil do apartmánu, kde jsem se oblékala. Vešel dovnitř až přehnaně nenápadně; boty k obleku skřípaly, jak vyfukávaly *pizzicato* po naleštěné dřevěné podlaze. Věnoval mi sametovou krabičku s náhrdelníkem. Přívěsek se ladně

pohupoval přesně nad linií krajky. Neměl mě vidět – koupil náhrdelník s úmyslem předat mi ho po obřadu, ale řekl, že už to nemohl vydržet. Chtěl, abych ho měla dřív.

Sepnul mi ho na šíji, políbil mě na tvář a utekl dřív, než jsem mu stihla vynadat za porušení pravidel; než jsem se stihla zmínit o tradicích, na nichž ani jednomu z nás nezáleželo, ale o kterých jsme byli oba přesvědčeni, že je musíme respektovat. Když jsem procházela uličkou, safír na přívěsku zachytil nezdárný sluneční paprsek a přes rukáv obleku Nathanova otce lámal světlo.

Když byl obřad u konce, Nathan se mi dotkl dolíku na krku a usmál se drobným, tajemným úsměvem, který patřil jen mně.

Nevzpomínám si, že bych si ten náhrdelník někdy znovu vzala. Byla to nehorázná extravagance. Kdy bych si na sebe měla vzít safír?

Ale ten úsměv jsem vyhlížela. Vyhlížela jsem ho pokaždé, když jsem se oblékla na rande nebo na nějakou příležitost, pokaždé, když jsem se vracela domů z konference, pokaždé, když jsme se usmířili po hádce. Tím úsměvem jsem si naplnila kapsy. Schovala jsem si ho na později, aby mi pomohl ustát horší časy, kdy jsme se na sebe nemohli vzájemně ani podívat.

Myslím si, že i tenkrát jsem ho potřebovala.

O tři a půl hodiny později jsem si ty šaty oblékla k Neufmannovi, a už jsem se připravovala na to, až si je zase budu moct svléct. Hedvábí mě těsně obepínalo kolem žeber a pasu, lichotilo mým křivkám – bylo nekompromisní jako etická komise. Nedokázala jsem se pořádně nadechnout. Sál hostící banket byl plný lidí. Všichni se na mě dívali nebo si o mně povídali nebo o mně přemýšleli. Nebo hůř: vůbec

na mě ani nepomysleli. Neustále jsem se omylem setkávala s něčím pohledem, kouzčila jsem úsměvy, které mi na obličej připadaly syrové a nepřirozené.

Přemýšlela jsem, zda je v sále pro všechny přítomné dostatek kyslíku, jestli není nějaký problém s ventilačním systémem a zda úroveň oxidu uhličitého v prostoru nestoupá. Všichni vydechovali jednou za pár vteřin. Nedalo se tomu zabránit. Museli dýchat.

Pokaždé když se nadechli, jsem cítila, že vzduch o něco víc houstne.

Lidé na mě mluvili, nebralo to konce – a já jsem věděla, že mě čeká ještě několik hodin, hodin a hodin, během nichž se na mě budou dívat, budou pohybovat ústy, zdvihat obočí a čekat na mou odpověď, která by vyhovovala jejich představě o tom, čím bych měla být. Hodiny jejich názorů, komplimentů a komplikovaných urážek. Hodiny úsměvů.

Během banketu sedělo u mého stolu dalších sedm lidí. Jejich skleničky byly sestavou znuděných číšníků udržovány poloprázdné. Muž po mé levici byl zkušený právník z výběrové komise. Mluvil se mnou tak jako všichni ostatní a já jsem svůj obličej narafičila do takového tvaru, aby vypadal mile a zaujatě. Byl důležitý. Měla jsem znát jeho jméno.

David? – Ne. Daniel?

„Udělala jste na mě obrovský dojem,“ říkal muž, „obratností ukázky vaší techniky. Nikdy jsem neviděl tak jedinečnou kontrolu akutního hormonálního módu neuropsychologického přizpůsobování.“

Usmála jsem se a přikývla jsem; předstírala jsem, že si nabírám sousto rizota, jako bych byla schopná ho spolknout. Zůstalo mi na jazyku jako prášek. Nemělo vůbec žádnou chuť, jako kůže na vrchní straně jazyka, jako okraj skleničky na víno přede mnou. Nemohla jsem ho sníst. *Musela* jsem ho sníst. Muž po mé levici (Douglas?) se na mě díval; čekal, až přijmu jeho kompliment.

Mělo to trvat ještě několik hodin.

Po příliš dlouhé době mi rizoto sklouzlo do krku a jméno se mi zjevilo na rtech v celé své kráse. „Děkuji. . . , Dietrichu,“ odpověděla jsem. „Bylo to samozřejmě *týmové* úsilí –“

„Nesmysl,“ řekl a mně se sevřelo hrdlo tak jako pokaždé, když mě muž ze stejného oboru přerušil právě tímto slovem. „Máte fantastický výzkumný tým, o tom nemůže být nejmenších pochyb – ale je to, doktorko Caldwellová, o vaší práci, *vašem* odkazu. Vy získáte zásluhy, vidíte? Vy jste průkopníci metody Caldwellové. Rozhodně si to můžete vychutnat, alespoň pro dnešní večer.“

Pozvedl skleničku. Z povinnosti jsem zvedla i tu svou, protože „nebud' mrcha, Evelyn“. Oči ostatních u stolu zachytily pohyb – a vmžiku všichni drželi skleničky ve vzduchu s výrazy plnými očekávání. Dietrich pronesl přípitek. „Na doktorku Evelyn Caldwellovou, měnící svět!“

Federlauer, konečně jsem si vzpomněla na jeho příjmení, Dietrich *Federlauer*. Jak jsem to jen mohla zapomenout? Jsem hloupá, hloupá!

Šest lidí zopakovalo mé jméno, přitukli si skleničkami a v těžkém vzduchu se ozval cinkot křišťálu. Žena naproti mně se napila, a jak vydechla, poblíž jejích nosních dírek se sklenička zamlžila. Zachytila můj pohled a usmála se, a já jsem se odvrátila, ještě než jsem se vůbec mohla pokusit její úsměv opětovat.

Světla v sále se postupně tlumila. Kužel ozařoval pódium vepředu.

Vzduch byl tak strašně těžký.

Několik vteřin jsem zadržovala dech, než jsem polkla plný doušek vína a donutila srdce, aby bilo pomaleji. Nebyl žádný důvod k nervozitě. Žádná překvapení se mne nechystala zaskočit. Stříbrná spirála DNA na pódium na sobě měla vyryto mé jméno. Proslovy, které zaberou následující hodinu, už byly napsané: byly o mně, o mé práci. Obličej

na plakátech lemujících zdi sálu byl můj. „Večer jako pocta a oslava dr. Evelyn Caldwellové“ stálo na rytých pozvánkách.

Vše bylo v pořádku. Vše bylo již rozhodnuto. Vše bylo pro mne.

Nic se nemohlo pokazit.

„*Váš odkaz*,“ prohlásil Federlauer. Za toto, za dnešní večer, si mě budou pamatovat. Bude se o tom mluvit i na mém pohřbu. Ne o tom druhém, ne o tom ostudném neštěstí, jímž se kvůli Nathanovi stal na chvíli můj život. Nikdo o tom nebude mluvit – o Nathanovi a jeho slabině. Bude to *o tomhle*, jen o *tomhle*: o mé práci, výzkumu, o mém úspěchu.

Pozvedla jsem ruku, abych si zastrčila pramínek vlasů za ucho, a uprostřed pohybu jsem se zarazila – paměti se mi rozezněl Nathanův hlas. „*Neošivej se. Když se ošíváš, vypadáš přesně jako tvoje matka.*“

Měl pravdu. Byl krutý, *schválně* krutý, ale dělal dobře, že mi to připomínal. Už jsem se jí podobala tolik, že na absolventských fotkách se ty vtipy nabízely samy. „*Pane jo, vypadá to, že výzkumu v klonování se daří!*“ Bylo dost na tom, že jsem měla stejně bezbarvé vlasy, stejně šedivé oči, jako špinavá voda po nádobí, stejně úzká ústa jako ta žena. Nechtěla jsem k tomu jednat jako ona.

Dávno jsem to nechala být – to, že jsem jí byla ve všem podobná a dělala jsem věci jako ona, abych se cítila na konci každého dne nedotčená. Nechala jsem to za sebou a už jsem se nikdy neohlédla nazpět.

Póza, ta byla řešením. Žádné cukání. Žádné ošívání. Póza.

Položila jsem si ruku do klína, semkla ji v pěst a vložila ji do dlaně druhé ruky. Nikdo neuvidí, jak zatínám pěst, zarývám nehty do měkkých úžlabin kůže mezi šlachami na rukou. I zapomenutelnému Federlauerovi budu připadat klidná.

Místnost byla plná očí a připomněla jsem si, že se před nimi přede všemi mohu schovat. Věděla jsem, jak chodit potichu. Věděla jsem, jak se nepozorovaně propížit kolem.

Věděla jsem, jak být tou, kterou chtějí vidět, tou, kterou chtějí, abych byla.

Věděla jsem, jak se schovat, když jsem to potřebovala.

Zvládla jsem ten loňský rok, plný neskutečně pekelných překážek. Přežila jsem odhalení, zradu a důsledky. *Zvládn*u tenhle banket.

Na pódiu mluvila o mém raném výzkumu žena, se kterou jsem se nikdy nesetkala. Svírala mikrofon s takovou trémou, že jí byly vidět bílé klouby, a popisovala úvodní fáze mého výzkumu pochvalnými slovy. Byla to, upřímně řečeno, ostuda. Neuropsychologie, neurobiologie, hormonální přizpůsobování – zdá se to teď tak primitivní, infantilní. Tehdy se mi to zdálo jako ta nejúžasnější věc na světě. Zdálo se, že to stojí za veškeré pozdní večery strávené v laboratoři, jídla z donáškové služby s Nathanem, zatímco se vzorky otáčely v gravitační odstředivce.

Žena na jevišti označila tu práci za brilantní a já jsem se přidušeně, vyděšeně zasmála. Byli jsme tak mladí; na kolenu jsme sotva udrželi zápisníky plné ručně napsaných poznámek a snažili jsme se na ně nevysypat nudle. Zamilovali jsme se. O noci, jako je tato, jsme snili: já v plesových šatech, on ve smokingu. Dvě jména vyrytá na stříbrné dvojité spirále.

Náš odkaz.

Přistihla jsem se, jak si v pěsti mačkám ubrousek, reflexivně tisknu látku. Urovnala jsem ho, pečlivě složila a položila vedle talíře. Překřížila jsem ruce. „Pózu, Evelyn,“ opakovala jsem si. „Pózu.“

Tento banket měl být mým večerem. Nebyl to smuteční večer; byl to večer, který měl přinést *uspokojení*. Po tom všem, co se stalo, jsem si přece zasloužila alespoň to, ne?

Zkřížila jsem nohy, pila víno, naaranžovala jsem si obličej do zdvořilého úsměvu a nasměrovala jsem bradu k pódiu. Nemělo smysl vracet se k tomu, co chtěla ta Evelyn z před

deseti lety. Řekla jsem si, že jsem tehdy byla jiným člověkem, v podstatě dítě, s odlišným životem. Jinými cíli.

Věci se mění.

Věci umírají.

A nyní jsem se nacházela v banquetovém sále plném intelektuálů. Víno a číšníci a květiny a programy. Půjčené róby a nepohodlné boty, proslovy a zasedací pořádky, vše na mou počest. Vše pro mne.

Nedovolila jsem svým rukám, aby se mi třásly. Neskřípala jsem zuby. Nevylezla jsem na židli a nestrhala si hedvábí z hrudi a nevykřičela z plných plic vše, co bylo špatně, vše, co se pokazilo, vše, co mi chybělo.

Nebylo na tom nic, co by mě mělo rozrušovat. Ani jediná věc.

KAPITOLA DRUHÁ

Snažila jsem se během recepcce držet, ale neustále se přede mnou objevovaly skleničky šampaňského. Tiskli mi je do ruky lidé, které jsem nikdy předtím neviděla, ale kteří vypadali, že znají mě. Každý chtěl být tím, kdo mi podá další skleničku, každý si chtěl potěžkat cenu, každý se mnou chtěl promluvit. Už to trvalo hodiny, a stále se to neblížilo konci. Mezi mnou a dveřmi stálo přinejmenším sto půjčených obleků. Konec večera byl daleko za obzorem. Bylo tam příliš mnoho lidí – zdálo se, že *tisíce* –, a já jim nemohla stačit, tak jsem usrkávala šampaňské a na všechny se usmívala a snažila jsem se v sobě vyvolat pocit, že jsem unesená, místo pocitu, že jsem napůl utopená.

„Není ta věc těžká?“

„Na čem dalším budete pracovat?“

„Mám dotaz k tomu, jak využíváte kognitivní mapování ve vývojovém procesu.“

„Jak jste pro všechno na světě přišla na myšlenku obejít Mohrovo dilema?“

„Kde je Nathan?“

Tato poslední otázka mě bodla jako zbloudilá šípková větev; akorát jsem zachytila svůj úsměv, než ochabl. To se mě ptala Lorna van Struppeová – a ano, podávala mi další skleničku šampaňského; tu, kterou jsem měla napůl dopitou, už odnesli.

Lorna bývala mou mentorkou; žena, která vymyslela, jak obnovovat telomery, aby prodloužila životy subjektů výzkumu. To *ona* mi také ukázala, jak slušně zvrátit akademickou mizogynii. Lorna byla vysoká a robustní a pro většinu svých

vrstevníků děsivě intelektuální. Vždy mi připomínala tmavší Julii Childovou. Její zvučný hlas snadno přehlušil šum gratulací; zástup mužů, jejichž jména si nikdy nezapamatuji, před ní ztichl. Bylo tomu tak vždy, když Lorna promluvila.

Normálně by to ticho znamenalo úlevu, bezpečný přístav, který Lorna vytvořila svou ohromující přítomností. Ale její otázka visela ve vzduchoprázdnu, strohá a očividná, a já jsem na ni rozhodně nedokázala odpovědět. Pozvedla jsem k ní sklenici a odvrátila jsem její pozornost, jak nejvíc to šlo, ve snaze propašovat do svého hlasu veselou náklonnost: „Děkuji ti za ni! Ta předchozí byla stará tak deset vteřin! Bublinky byly už téměř eliptické.“ Byl to starý vtip z doby, kdy jsme spolu s Lornou pily šampaňské a oslavovaly publikování mé práce. Začaly jsme bláznit, začaly jsme se smát tomu, jak bublinky ucházejí; říkaly jsme tomu „dvou- rozměrné šampaňské“. Nebylo to vtipné. Ledaže byl člověk opilý a euforický, což my jsme byly, a tak vzpomínka na ten smích mezitím umocňovala vtip.

Odvracení pozornosti však nezafungovalo. Lorna byla odhodlaná jako vždy, nesnesitelně zaměřená na tu jedinou otázku, na kterou jsem nechtěla nikomu odpovídat. Otázku, o níž jsem si byla jistá, že si o ní všichni šeptali, když jsem byla mimo doslech.

„*Kde je Nathan?*“ Mluvila tak nahlas, že se hlavy otáčely, lidé poslouchali, a pokud už jim to nevrtilo hlavou předtím, právě *teď* začalo, a všichni o tom mluvili. *Zatracená, zatracená, zatracená Lorna!* „Za celý večer jsem si ho nevšimla. Chci si s ním promluvit o tom asistentovi, kterého mi minulý měsíc poslal. Ani se neblížil kalibru, který jsem předpokládala; nevím, na co přitom myslel...“ Lorna natahovala krk a rozhlížela se kolem. Nechtěla se zabývat mými pochvalami, když se naskytlá příležitost vynadat Nathanovi. Jak zmiňovala nedostatky asistenta výzkumu, nemálo členů našeho obecnstva ztratilo zájem, díkybohu.

„Není tady,“ řekla jsem. Šev šatů se mi nelítostně zarýval do kůže. „Je pravděpodobně doma se svou snoubenkou.“

„S kým? Ach tak...“ řekla Lorna, chytla se a náhle se na mě dívala se značnou obavou. „Ach tak. Řekni mi: My ho teď nenávidíme?“

„Ne, ne, samozřejmě že ne.“ Stříbrnou sošku DNA jsem o něco víc stiskla, tak akorát, aby se mi zklidnil hlas. Nepoznala jsem, jestli jsem opilá, nebo ne. Chtěla jsem být opilá. Chtěla jsem být opravdu hodně opilá. „Jste dobří přátelé.“

Lorna pozvedla jedno zdivočelé bílé obočí. „Vytáhnu tě v týdnů na kafe a povíš mi všechny podrobnosti. V mezičase ho začnu nenávidět alespoň *trochu*, kdybych ho později musela nenávidět *hodně*.“

„Ráda s tebou na kafe zajdu, ano,“ odpověděla jsem strnulými tvářemi, a než jsem mohla dodat něco ve smyslu „Ale opravdu ho nemusíš nenávidět, věci jenom nevyšly podle plánu“, někdo mne chytil za loket. Přestála jsem neodkladné představení a další plnou skleničku šampaňského. Když jsem se otočila, Lorna se už bavila s někým jiným.

Bylo to v jistém smyslu požehnání. Ve víru večera se spouště lidí nepodařilo vyptávat se na Nathana. Nemyslela jsem si, že bych měla žaludek na to, obhajovat ho, ne před Lornou. Byť by to bylo z profesionálního hlediska správné, nebylo by správné být přistižena u toho, jak vtahuji svůj osobní život do profesních kruhů a poškozují Nathanovu pověst v jeho akademických kruzích. Bylo by to *oprávněné*, ale oprávněnost nebyla tím nejdůležitějším v situaci, jako je tato; ne, musela jsem si dávat pozor.

V oboru, který jsme si vybrali, jsem to viděla už stokrát. Věděla jsem, kdo vždy ponese břímě rozvodu. Nathan si tohle všechno mohl dovolit: vyvázne z toho bez újmy, bez ohledu na to, jak zjevně byla celá situace jeho chybou. A nehledě na to, jak jednoznačně jsem byla ublíženou stranou, pronásledovalo by mě to po celý zbytek kariéry, kdybych se

přerékla, byť jen jednou, kdybych někdy vypadala, jako že mě to bolí nebo mám vztek nebo cítím smutek. Musela jsem si zachovat morální nadhled, což znamenalo, že kdyby se mě zeptali, musela jsem trvat na tom, že je všechno v pořádku. Já jsem v pořádku. Mezi Nathanem a mnou je všechno v pořádku. *Přátelské.*

Nechtěla jsem, aby se mě ptali. Vnitřní boj mezi tím, udělat, co je správné, udělat to, co je upřímné, a udělat to, co je *lákavé*, byl nekonečný a já jsem si od toho všeho jen chtěla odpočinout, jen na jednu noc. Chtěla jsem se schovat.

A v tom davu bylo tolik možných skrýší.

Kterýkoliv jiný večer by můj příběh o vývoji syntetické plodové vody dokázal přinejlepším na hodinu udržet pozornost toho správného publika – ale ovšem, tento dav nechtěl nic slyšet o plodové vodě ani o procesu zrychlování růstu kostí ve vznikajících jedincích, aniž by poničil celistvost kostry. Ne, tento dav o této práci věděl, už to všechno slyšel předtím. Chtěli něco jiného, něco pozoruhodného. Chtěli vědět o té práci, díky které jsem získala Neufmannovu cenu.

Proces, kdy se vezme klon dospělého člověka a jeho osobnost se zapíše do jeho neurologické soustavy – ten byl můj. Celý můj.

Probdělé noci, nehody při výzkumu, hodiny a hodiny o samotě v laboratoři. Nikoho nezajímají ty ojedinělé, otřesné neúspěchy. Nechtějí slyšet o *tomhle* – raději si vyslechnou příběh o té chvíli, kdy jsem zvolala „Heuréka!“ A ta moje stála za to. „Dělala jsem si k snídani vajíčka,“ říkala jsem jim, „a pozorovala jsem, jak se začínají smažit – a vtom jsem na to přišla: klíčem je začít s programováním dřív, než se tkáň hypotalamických zárodků zpevní. Utíkala jsem zapsat svůj průlom... a úplně jsem zapomněla, že jsou vajíčka stále na plotně. Spálila se tak, že jsme pánev museli vyhodit.“

Věci, které jsem k příběhu nikdy nedodala: Byl to *Nathan*, kdo šel vyhodit pánev do koše. Byl tím, kdo otevřel okna

v kuchyni, aby vypustil kouř, přišel do mé pracovny zrudlý a řval. Způsob, jakým vystřelil z domu, aniž by si vyslechl to o mém objevu. Způsob, jakým několik dní nepřišel domů. Měla bych pro tuto část příběhu použít oslovení „manžel“, nebo „exmanžel“? Nikdy jsem se nemohla rozhodnout, a tak jsem příběh vždy vyprávěla, jako bych si dělala snídani sama pro sebe.

Byl to můj průlom. Byl to můj odkaz, ne náš. Nathan byl už tehdy až po uši ponořený v akademickém světě. Bylo to celé jen moje.

Metoda Caldwellové nebylo nic, co bychom spolu sdíleli.

„Ale neobáváte se vývojových výkyvů limbického systému v raných stádiích?“ Tato otázka pocházela od muže v brýlích bez obrouček a zmačkaném obleku – dalšího člověka, kterého jsem nikdy předtím neviděla. Odpověděla jsem na otázku, jako by mě tak základní pochybnosti o mých metodách nerozčílovaly. „Ne, ty kreténe,“ neřekla jsem, „nikdy mě ani nenapadlo pohlídat si ten podělaný limbický systém, to je opravdu průlom; na – tady máš, vezmi si peníze z mého grantu!“

Pózu. Trpělivost. Buď hodná, Evelyn.

Odpovídala jsem na otázky, spolupracovala s publikem, nechala se fotit. Někdo mě požádal, abych mu podepsala program, a já jsem to s pocitem naprostého zesměšnění udělala. Neustále jsem myslela na to, že se chci vrátit domů, a pak jsem si vzpomněla na to, že žádný domov už nemám. Chtěla jsem jen utéct, dokud byl prostor to doopravdy udělat. V tu chvíli jsem si uvědomila, že kdybych opustila dusivý tlak davu, bylo by to to nejhorší, co bych mohla udělat. Neměla jsem na výběr.

Večer byl konečně završen a domov čekal. Usadila jsem se na zadní sedačku černého auta se svou cenou v jedné ruce a s miniaturní a zbytečnou psaníčkovou kabelkou v té druhé. Opřela jsem si hlavu o okno. Tlak za očima, způsobený

šampaňským, mi už přecházel v bolest hlavy, která bude ráno nesnesitelná. Pouliční světla, mihotající se kolem, byla rozmazaná, vytvářela svatozář v zimním ovzduší. Snažila jsem se vzpomenout si, proč k tomu docházelo. Krystaly ledu v atmosféře? – Ne, to bylo to, co vytvářelo prstenec kolem Měsíce. Možná jsem měla něco s očima, něco, co jsem měla rozpoznat jako varovné znamení. *Měla jsem to vědět*, říkala jsem si později. *Nikdo jiný se nikdy nezmínil o svatozářích kolem pouličních světel.*

Když jsem procházela zadním vchodem do malého řadového domku, který jsem si pronajala, bylo po druhé hodině ráno. Nechala jsem za sebou zaklapnout branku. Skopla jsem z nohou boty vedle skleněných posuvných dveří a mimoděk jsem hlesla úlevou, že jsem se zbavila podpatků. Koberec byl nový, položili ho těsně předtím, než jsem podepsala smlouvu o pronájmu, a bylo to vysvobození, když jsem si mohla schoulit prsty u nohou do něčeho měkkého. Položila jsem stříbrnou spirálu na nově sestavený jídelní stůl, který jsem si sama smontovala.

Sestavila jsem ho právě *to* ráno, imbusovým klíčem za půl hodiny pomocí obrázkového návodu. Sloužil výslovně ke dvěma věcem: aby na něm stála moje cena a tlustý stoh papírů, plný lepicích poznámkových lístků.

Přijít na to, co Nathan dělal, mělo být mnohem lehčí, než to bylo. Když jsem se na vše začala dívat správným způsobem, bylo to jasné. Ani se moc nenamáhal ji přede mnou schovávat. Jeho noční stolek byl posetý účtenkami – za oblečení a šperky, které si nikdy nenašly cestu do našeho domu, a za jídlo v restauracích, kde jsem nikdy neměla čas jíst. Neobtěžoval se výmluvami za pozdní příchody domů, za podivné modřiny na ramenou a škrábance na zádech. Byla někdy na jeho límci rtěnka? Dávala jsem někdy dostatečný pozor, abych na to přišla?

Nevím, jestli si myslel, že jsem příliš hloupá, abych viděla, co dělá, nebo mu zkrátka bylo jedno, že bych ho mohla

přistihnout. Nyní jsem proběhla po neznámých dlaždicích v jídelně do prostorné kuchyně a naplnila jsem si hrnek na kávu vodou. Vypila jsem ho celý. Ano, musím se zodpovědně hydratovat. Pak jsem vodu znovu doplnila a vzala si hrnek zpět ke stolu. Voda mi nepřijemně šplouchala v břiše.

Říkala jsem si, že teď je na to stejně dobrá chvíle jako kdykoliv jindy. *Podepíšu ty papíry, dokud jsem ještě trochu ovíněná a mé ego se vznáší ve výšinách z dnešního večera. Budu to mít za sebou a ráno si ani nevzpomenou, že jsem to udělala.*

Vylovila jsem pero z kožené tašky přes rameno, kterou jsem si brala každý den do práce. Byla dost velká na to, aby se do ní vešlo pár košil a pár kusů spodního prádla, kalhoty, zubní kartáček. Byla ale zároveň natolik malá, že si nikdo nevšiml, že z ní žiji celý týden poté, co jsem se dozvěděla pravdu o Nathanovi. Nebylo pro mě neobvyklé zůstat v laboratoři o pár hodin déle, poté co všichni ostatní odešli, a nikdo nekomentoval to, že jsem tam ráno byla dřív než kdokoliv jiný. Nikdo nemusel vědět, že během toho hrozného týdne přespávám v kanceláři.

Zatlačila jsem špičkou pera do spodní části první stránky. Nad první žlutou samolepkou byl řádek s mým jménem. S mým vyvdaným příjmením. Mým *doživotním* příjmením, protože všechny mé publikace byly vydány právě pod ním. Pod tímto jménem jsem dokonce napsala svůj doktorát. Byla jsem tak mladá, když jsem si vzala Nathana; byla jsem si tak jistá, že je dostatečně dobrý, že je tím, koho jsem chtěla. Byla jsem si tak jistá, že spolu dobudeme svět. Byla jsem připravená vzdát se jména, které jsem sdílela se svou matkou a otcem. Tak připravená stát se někým novým.

Moje cena, stříbrná dvojité spirála, se leskla v mém periferním vidění, zářila ve fluorescenčním světle z kuchyně. Postavila jsem ji nahoru na tlustou hromádku rozvodových papírů a nechala jsem, aby váha ceny hromadu zkomprimovala.

„Stálo to za to...“ zašeptala jsem si pro sebe. Pero jsem nechala z ruky vyklouznout na zem. Mohla jsem ty papíry podepsat ráno, s kávou a aspirinem a jakoukoliv bolestí hlavy, která na mě čekala. Rozhodla jsem se, že se do toho utrpení opřu zpříma, vytvořím z toho celé patetické tablo.

Vyšla jsem nahoru a sklátila se do postele na příkrývku. Tahala jsem za šaty, dokud jsem necítila, jak se mi roztrhly knoflíky mezi rameny. Přetáhla jsem si hedvábí přes hlavu a zalapala po pocitu svobody; žebra se mi rozpínala víc, než měla možnost po celé hodiny.

Mohla jsem dýchat. Konečně jsem se mohla nadechnout.

KAPITOLA TŘETÍ

Víkend ustoupil pondělí jako mlha rozpouštějící se ve slunečním světle. Jela jsem do laboratoře s příliš velkou vděčností; trapně se mi ulevilo, že jsem pryč z malého domku, který jsem nikdy nechtěla. Naproti tomu laboratoř, to bylo něco, co jsem chtěla s obdobným druhem mánie, kterou si ženy schovávají k porodu.

Bylo to neuvěřitelně těžké vítězství. The Artemis Corporation mi původně nechtěla dát vlastní prostor pro výzkum – tvrdili, že bez armádních zakázek je má práce příliš kontroverzní, než aby z ní šel nějaký zisk. Trvalo roky bojů přesvědčit je, že moje práce může mít jiné využití, takové, které by přineslo nesmírný zisk ze soukromých zdrojů. Roky zvažování velikosti vln, které jsem si mohla dovolit vyvolat. Vln dostatečně velkých, aby udržely jednání, ale ne tak velkých, aby ze mě udělaly problém. Roky sdílení mého prostoru s lidmi, kteří nikdy nemohli pochopit, o jaký typ práce usiluji. Samozřejmě kromě Seyeda. On mé práci vždy rozuměl. Vždy rozuměl mně.

Ale jednoho dne boje skončily – a laboratoř stála. Trubičky z tvrzeného skla naplněné umělou plodovou vodou, stoly z wolframu místo oceli nebo hliníku, digestoř dostatečně velká pro dospělý vzorek v případě potřeby. Každý rok jsem samozřejmě dál musela bojovat o financování, ale možná že Neufmannova cena by to mohla změnit. Možná by to mohly změnit *výsledky*.

Ať tak či onak, ve své laboratoři jsem se cítila víc jako doma než v jakékoliv verzi domova, kterou jsem kdy měla.

„Přinesla jsi ji?“ Seyed mě nikdy nepozdravil slůvkem „ahoj“. Považoval tento typ formalit za ztrátu času. Zčásti i proto jsem ho vůbec najala.

Seyed už byl po pás v digestoři. Neviděla jsem ho, dokud jsem neprošla vzduchovou komorou. Přetlak ventilace mi rozevlál pár pramenů vlasů – ale jako obvykle jsem ho stále slyšela. Vždycky začal mluvit, jakmile zaslechl potvrzující pípnutí mého vstupního kódu.

Nyní jeho tlumený hlas zněl větracími otvory, když jsem vcházela do své laboratoře.

„Samozřejmě že jsem ji přinesla,“ řekla jsem a položila Neufmannovu cenu na prázdný kousek laboratorního stolu. „Dal bys výpověď, kdybych to neudělala.“

Seyed se vynořil z digestoře, čisticí kartáč držel vysoko zvednutý, a strhl si respirátor, který mu zakrýval spodní polovinu tváře. Byl malý, hubený, ale měl kulatou tvář, díky níž vypadal jako vysokoškolák. Uprostřed brady mu seděla úzká bradka upravená s hrdostí muže, který dává na odiv jediné vousy, co mu kdy mohou spolehlivě vyrůst. Kritickým pohledem zíral na stříbrnou dvojitou spirálu. „Je menší, než jsem čekal,“ řekl.

Upustila jsem věci na stůl a řekla mu, ať si zvykne. „Jednou jich budeš mít deset, pokud budeš dál trénovat údržbu digestoře.“ Pozdravil mě prostředníčkem, natáhl si znovu respirátor a opět zmizel v digestoři. „Co tam vůbec děláš?“ zeptala jsem se. „Vybuchlo tam něco?“

„Ne,“ řekl, „technicky vzato ne. Neboj se, už jsem objednal náhradní díly.“

Nedělala jsem si s tím starosti. Nikdy jsem si nedělala starosti, když mi Seyed řekl, abych si je nedělala. Někteří moji kolegové by se cukali při představě, že by měli důvěřovat asistentovi tak, jak jsem já věřila Seyedovi, ale on si to zasloužil. Byl chytrý, jistě, ale chytrý mohl být kdokoliv. Nikdy bych si k sobě nevzala asistenta, který by nebyl chytrý.

Vyžadovala jsem víc než to – brilantnost bylo nutné minimum, aby se mnou mohl udržet krok v laboratoři, a neudržel se mnou krok bylo naprosto vyloučené. Neschopnost udržet krok byla nebezpečná.

Seyed byl víc než brilantní. Byl kompetentní, nezávislý a nebojácný na úrovni, která odpovídala té mojí krok za krokem. Poprvé jsem to v něm spatřila, když ho Nathan přivedl domů na večeři a když jako postgraduální student vyhrožoval tím, že se stane Nathanovým chráněncem. Otázky, které mi tehdy večer položil k mému výzkumu, zdaleka přesahovaly zdvořilý zájem. Měl ostré lokty a byl hladový, příliš hladový, než aby ho uspokojilo tempo postupu, které mu mohl nabídnout Nathan.

Ten večer jsem mu to řekla – a pak jsem mu nabídla práci, ve které mohl profesně růst. A bylo ujednáno. Nepamatuji si, jestli byl Nathan naštvaný, nebo ne. Předpokládám, že v té době jsem už takovým věcem nevěnovala pozornost.

Většinu času jsme spolu pracovali jen my dva a bylo to jednoznačně nejlepší pracovní partnerství, jehož jsem kdy byla součástí. Důvěřovala jsem Seyedovu úsudku stejně jako svému. Bezmezně jsem mu důvěřovala.

Takže jsem se neobtěžovala podívat se do digestoře, abych zkontrolovala, co tam dělal. Místo toho jsem popadla desky po straně nádrže se vzorkem a začala kontrolovat aktualizace živin tak, jak byly zaznamenány víkendovým stážístou, kterého jsem nikdy nechtěla přijmout. Nenáviděla jsem, že musím sběr dat svěřit někomu jinému než Seyedovi nebo sama sobě, ale bylo potřeba vzít v úvahu zákoník práce.

Subjekt v nádrži, 4896-T, byl právě v osmém dni růstového procesu a připomínal již dospělého humanoida. Zdálo se, že se vyvíjí dobře, ale jeho – v tomto případě: její – hladiny HGH (lidského růstového hormonu) byly nerovnoměrné, což bylo znepokojivé. Zkontrolovala jsem hlavní svalové skupiny, stehna subjektu, hledala jsem známky

atrofie – jediného viditelného indikátoru kompartment syndromu, který by byl výsledkem toho, že růst svalů subjektu byl rychlejší než vývoj flexibility ostatních tkání.

Samozřejmě, pokud by došlo k atrofii, bylo by již příliš pozdě ten problém řešit. Pokud by k atrofii nedošlo, bylo by těžké posoudit, zda vůbec došlo k nějakému kompartment syndromu; musely by se zahájit velmi invazivní diagnostické postupy. Tyto postupy by tak závažně zasáhly do procesu programování, že by byl subjekt na výzkumné účely nepoužitelný, a z té škody by se stala noční můra, zvláště když jsem se právě snažila uzavřít a obhájit rozpočet na příští rok. Ťukala jsem perem do desek a v hlavě jsem si probírala možnosti.

Byl to zlovyk, který Nathan nenáviděl – ten způsob, jakým jsem si při přemýšlení vytukávala melodii. Byla to výsada, kterou jsem si dovolila jen nyní, ve své vlastní laboratoři, kam nikdy nevkročil. Připadalo mi to jako ukradený luxus, prst proplétající se polevou na nerozkrájeném dortu.

„Zmeškala jsi hovor,“ řekl Seyed a přerušil můj rytmus.

Zahnala jsem podráždění: nebyla to *jeho* chyba, že jsem nenašla odpověď na problém s HGH, než dokončil svou práci. Když jsem se však otočila, neobtěžovala jsem se přinutit svou tvář ke klidnému výrazu. Vůči Seyedovi jsem to dělat nemusela. Začal by si mě dobírat kvůli emocím, přesně v momentě, kdy bych mu k tomu zavedla záminku, ani o vteřinu dříve. Ve své laboratoři jsem si mohla dovolit mračit se.

„Gratulant, předpokládám. Zpátky mu volat nebudu,“ řekla jsem.

Seyed se vynořil z digestoře se svazkem hadrů. Držel si je od těla na délku paže, donesl je k červenému koši na biologicky nebezpečný odpad vedle autoklávu a hodil je dovnitř spolu s rukavicemi po lokty. Holýma rukama si sundal respirátor a po chvilce zaváhání ho také vhodil do koše. „Někdo jménem Martine.“

Kovové okraje desek se mi zaryly do měkkého masa na prstech.

Přinutila jsem se uvolnit sevření. Odložila jsem desky a opatrně provlékla otvor v kovové destičce přes plastový háček, který byl připevněn ke sklu nádrže. Ozvalo se cinknutí desek proti sklu a vzorek ve zkumavce sebou škulbl. Ucukla jsem.

„Seyede, udělej mi laskavost a obal všechny desky v této laboratoři plstí. Jakoukoliv neutrální barvou. Zadní stranu a okraje.“

„Provedu,“ řekl Seyed a drhl si ruce až po lokty antimikrobiálním mýdlem. „Dokdy?“

„Do dnešního večera!“ zvolala jsem přes rameno, aniž bych se ohlédla, zda souhlasí.

Šla jsem k telefonu v laboratoři. Na podlaze vedle něj byl odpadkový koš, který obsahoval zprávy – jeden z mnoha způsobů, jimiž Seyed od té doby, co jsem ho najala, v laboratoři zefektivnil procesy. V bloku vedle telefonu dominoval průběžný záznam toho, kdo naposledy objednal donášku jídla. S, E, S, E, S, S, S, E, E, S, E. Vedle sloupce písmen napsal Seyed jméno „Martine“ a telefonní číslo. Jeho rukopis byl úhledný, jako od architekta. „Řekla ti, co chce?“

„Ne,“ zavolal Seyed nazpět. „Požádala mě, abych vyřídil pozdrav a prosbu, abys jí zavolala zpátky, co nejdřív se ti to bude hodit. Co je to za člověka, který se takhle vyjadřuje?“

Žádný člověk nemluví takhle.

Takhle mluvila moje matka.

Takhle mluvila Martine.

Poděkovala jsem Seyedovi a můj hlas mě musel prozradit, protože se zeptal, jestli jsem v pořádku. Nikdy se neptal, jestli jsem v pořádku – nikdy. Zeptal by se jen, kdybych zněla opravdu zlomeně. Spolkla jsem další záblesk vzteku a řekla jsem mu, že *jsem* v pořádku. „Tedy, nejsem v pořádku, ale

jsem v pořádku,“ dodala jsem a už teď jsem nesnášela všechno na tomto rozhovoru.

„Dobře, jistě...“ řekl stejně klidným hlasem, jako bych mu odpověděla něco normálního. Jako by mi věřil.

To je, myslím, ten důvod, proč jsem mu řekla pravdu. Neměla jsem v úmyslu nic říct, ale Seyed zněl, jako by mi věřil, jako by si myslel, že je možné, že mi v takové chvíli může být dobře. „Martine je Nathanova snoubenka.“

Nerada jsem mluvila o Nathanovi. Zvláště ne v práci. Zvláště ne se Seyedem, jehož vztah s Nathanem jsem *de facto* zpřetrhala. Ale bylo to tady mezi námi v místnosti, přesně tam, kde to Seyed mohl slyšet: „*Martine je Nathanova snoubenka.*“ Bylo to poprvé, co jsem přesně tuhle větu řekla nahlas, a její pachutí mi zůstala na jazyku jako cín a solanka.

Seyed udiveně mlaskl. „Už je zasnoubený? Do prdele, to je mi líto, to je, kurva, děsné.“

„To jo.“ Měl pravdu. Bylo podivně uspokojující slyšet někoho podat to takhle, protože jo – bylo to kurevsky děsné. „Už jsou spolu nějakou dobu. Nikdy jsem si s ní doopravdy nepromluvila, kromě naprosto nezbytného minima.“ Zavrtěla jsem hlavou. „Nevím, proč by mi sem volala...“

Seyed se odmlčel a kapátko s jodem se vznášelo nad sklíčkem. „Jsi vedená v adresáři zaměstnanců.“ Dával si pozor, aby zůstal neutrální; snažil se nešlápnout vedle. Vůbec se to k němu nehodilo. „Byl to pravděpodobně jediný zdvořilý způsob, jaký ji napadl, aby tě mohla kontaktovat.“

Spánkem se mi šířila bolest hlavy. Nevěděla jsem, jestli je nová, nebo jsou to přetrvávající zbytky kocoviny ze šampaňského.

„Jistě – ne, chci říct, že nevím, proč mi *vůbec* volá.“

„Je jen jeden způsob, jak to zjistit,“ zatrylkoval Seyed.

Provrtávala jsem ho pohledem, ale on od své práce nezhlédl a po několika vteřinách můj pohled působil spíš jako divadlo než cokoliv jiného. Odtrhla jsem část bloku